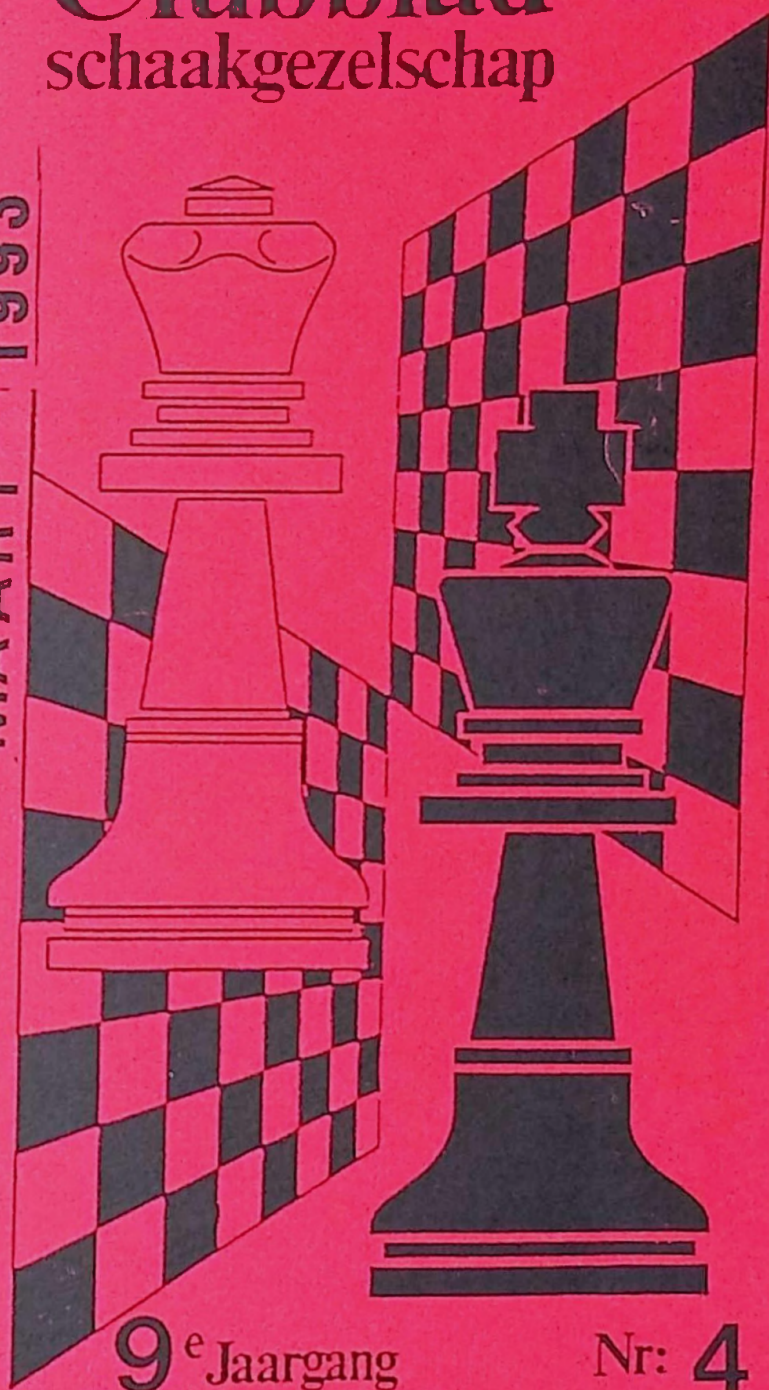

STAUNTON/HELPMAN

MAART 1993

Clubblad

schaakgezelschap

9^e Jaargang

Nr: 4

INHOUDSGAWEPAGINA

BESTUURSSAMENSTELLING	2
SCHAAKCALENDER	2
MUTATIES LEDENLIJST	2
VAN DE REDACTIE	3
GAMMIEL TOERNOOI	3
50 JAAR GELEDEN (17)	4/5/6
D-G-D. HET CLUBBLAD VAN SISSA	7
GELEENHEDSWAARDOERING	7
KNBSB COMPETITIE	8-11
NOBSB COMPETITIE	12-15
HENK DAVIDS. EEN INTERESSANT EINDESEL	16
SCHAAKPROBLEEM	17
HENK SEVEN CLUBKAMPIONEN SNELSCHAKEN	18
DE BEELOOPRAAK IN HET SCHAAKSPEL	18
S.C. GRONINGEN THAAR GEDOEPED DOOR PROTEST-UNITAS	18
ARIS & CO. BLINDERRUBRIEK	19-21
STRATEGIE EN TACTIEK. STRATEGISCHE POUTEN.	22
WEL EN WEE STANTON/HELPMAN IN DE MARTINIHAL	23
NOBSB KAMPIONENSCHAP	23
INTERNE COMPETITIE	24
BIBLIOTHEEK	25
OPLOSSING SCHAAKPROBLEEM	25
JENSDONCKJE	26-27
MAASOPGAVEN	28

BESTUURSSAMENSTELLING

VOORZITTER	P. W. MULDER	SPEELTUCKLAAN 31	265258
SECRETARIE	E. LOOIJEN	MARSHMANLAAN 6	266268
PERIODICHESTER	S. HOFKAMP	KAM. ONNESSTRAAT 158	253128
INT. COMP. LEIDER	K. H. SANDER	HEEMSKERKSTRAAT 1M5	137077
INT. COMP. LEIDER	G. PIERER	AMSTELSTRAAT 66	269783
REDACTEUR/MAT. COM.	P. R. LOUWRIJCK	WESTERSE DRIFT 68, HAREN	349355
RUONDELEIDER	VACATURE		

SPEELTUCKLAAN SPEELTOEGEBUW HELPMAN-0051, GRONESTENLAAN 16 252628

SCHAAKCALENDER

DI 9 MAART	2E TEAM UIT TEGEN LUDENDO
MA 22 MAART	4E TEAM THUIS TEGEN LEEK 2
ZA 27 MAART	KNBSB COMPETITIE THUIS TEGEN HAREN
MA 29 MAART	2E TEAM THUIS TEGEN VREY-EXPERT 2
DI 30 MAART	3E TEAM UIT TEGEN MIDDELSTUM
ZA 10 APRIL	74E ELSMOND TOERNOOI DELFEIJL. 05960-13100/17288
ZA 26 APRIL	KNBSB COMPETITIE UIT TEGEN DRACHTEN
ZA 6 MEI	PMF TOERNOOI WARFFUM. 05950-3872 OF 05951-1949

MUTATIES IN DE LEDENLIJST

NIEUW SENIOR LID	G. C. LUSCHEN	PLANTSOENSTRAAT 11, TEL: 128517
NIEUW SENIOR LID	HENK MEYER	BEUKENLAAN 26, NIEUW-RODEN TEL: 05908-13638
NIEUW JONGER LID	E. ZWERVER	MODDERMANLAAN 15, TEL: 262526
NIEUW JONGER LID	J. MARTENS	RAYDONLAAN 6.
VERNOOID	A. SMIT	NIEUW ADRES: GERBRAND BAKKERSTRAAT 157

Het bestuur heeft met ontsteltenis kennis genomen van het plotseling overlijden op 29-jarige leeftijd van Joost Kuilman, sinds korte tijd lid van onze vereniging. Het was ons bekend dat er ernstige spanningen bestonden in de persoonlijke levenssfeer, maar we hoopten dat de beoefening van de schaaksport op de wijze zoals wij dat doen, zou mogen bijdragen aan een verbetering in deze situatie. Deze hoop is helaas niet in vervulling gegaan.

Van de Redactie.

In dit nummer veel aandacht voor de externe competitie. Het eerste team staat er nu wel erg slecht voor, maar daar staat tegenover dat het tweede team het kampioenschap niet meer kan ontgaan. Was het vorig jaar Assen 2 nog in staat om roet in het eten te gooien, datzelfde was niet weggelegd voor Assen 3. Met 10 uit 5 en nog de zwakke broeders Ludendo en Ypey Expert 2 voor de boeg moet de race gelopen zijn. Het derde team heeft een score opgebouwd van 9 uit 5 zodat ook dit team de ranglijst aanvoert en een goede kans heeft op het kampioenschap. En ook het 4e team draait uitstekend mee. In het bekertoernooi gaat de finale tussen clubkampioen Henk Seyen en het gastlid Bart Romijn. De P.Albers-trofee is inmiddels aangeschaft en blijft in ieder geval tot het moment dat er geen namen meer bij kunnen eigendom van de vereniging. De gang van zaken m.b.t. de kantine is gelukkig wat verbeterd. Voorlopig is het niet nodig om over te gaan tot een bardiinst. Het volgende nummer verschijnt op maandag 3 mei. De copie hiervan dient uiterlijk op de clubavond van 26 april te worden ingeleverd.

Gambiet-tournooi 1993

De organisatoren van het gambiet-tournooi 1993 zoeken hulp met de volgende zaken:

- het fotocopiëren van enige oudere tournooiboekjes. Die zijn blijkbaar nog steeds actueel. Het zal ongeveer een middag kosten.
- het vinden van een sponsor of adverteerders. Het mooiste is een sponsor die de door de organisatie gewenste duizend gulden (waarmee de Invitatie-groep bekostigd wordt) op tafel legt. In ruil daarvoor bieden wij, desgewenst, advertentie-ruimte op het aankondigingsaffiche van het tournooi, in het tournooi-boekje en in de speelzaal.
- het schrijven van twee stukken over het Evans-gambiet. Het eerste mag oppervlakkig zijn. Het is bedoeld voor het eerste nummer van het clubblad van het volgende seizoen, dat eind augustus, vlak voor het tournooi, zal verschijnen. Het tweede stuk dient grondig te zijn, zowel wat betreft de oorsprong en de geschiedenis van het Evans-gambiet als wat betreft de theorie van het Evans-gambiet. Bovendien zal dit stuk de resultaten van ons tournooi moeten verdisconteren. Dit stuk moet verschijnen in het tournoiboekje. Het gaat derhalve, wat dit tweede stukje betreft, om een aardige kluit.

Anmeldingen dan wel inlichtingen bij Michiel Zeevaarder, Turfstraat 15a, 9712 JK Groningen, tel. 139530.

50 jaar geleden. (17)

De conflicten tussen de georganiseerde schakers en de bezetter. (6)

De benoeming van een "gevolmachtigde" was de meest vergaande maatregel die het Commissariaat van Müller-Lehning kon nemen zonder ruggespraak. De KNSB is de enige nationale sportbond geweest die deze "eer" te beurt is gevallen. Zoals we zagen zonder succes. De bezetter kon nu eenmaal niemand verbieden om te bedanken als lid of bestuurslid van een vereniging. Het probleem was: met onwillige honden kun je geen hazen vangen. En daarbij kwam, dat de bezetter de schaakpers, i.c. het "Tijdschrift" niet onder controle had. Van wat er gaande was werd in alle objectiviteit mededeling gedaan. De hieronder weergegeven aanhef van de nummers van resp. maart en april/mei 1943 gaf precies de stand van zaken weer.

Bestuur Ned. Schaakbond: Voorzitter: P. JUNGMAN, Van Speijkstraat 2, Utrecht, Tel. 19437; Penningmeester-Verv. Voorzitter: G. VAN HARTEN, Rozengracht 3, Tel. 32545, Gironr., op naam van den Penningm. v/d Ned. Schaakbond, 52228, A'dam C.; 2de Secretaris: A. DE BRUYN, Beukelsweg 41a, Tel. 33166, R'dam; 4e Bestuurslid: 6e Bestuurslid:

Bestuur Ned. Schaakbond: Wnd. Voorzitter: G. VAN HARTEN; Secretaris: P. JUNGMAN, Van Speijkstraat 2, Utrecht, Tel. 19437; Penningmeester-Verv. Voorzitter: G. VAN HARTEN, Rozengracht 3, Tel. 32545, Gironr., op naam van den Penningm. v/d Ned. Schaakbond, 52228, A'dam C.; 2de Secretaris: A. DE BRUYN, Beukelsweg 41a, Tel. 33166, R'dam.

In dat laatste nummer trof men ook nog de volgende mededeling aan die een goede indruk geeft van de tijd die aangebroken was.

NEDERLANDERS.

Plicht en eer dwingen den man te strijden voor het behoud van zijn leven en voor een beveiligde toekomst voor zijn gezin en volk.

Dat doel kan echter door niets doen en ijdel gepraat nooit bereikt worden. Het feit, dat vele Nederlanders metterdaad medewerken heeft bewezen, dat ook zij willen helpen bij den opbouw van het Nieuwe Europa. Wilt gij U dan nog afzijdig houden, Nederlanders? Uw dappere kameraden strijden aan het Oostelijk front tegen het alles vernielende bolsjewisme.

Voor U allen bestaat de gelegenheid, in de afdeelingen der Waffen-SS of van het Vrijwilligerslegioen Nederland mede te helpen aan de vernietiging van dezen wereldvijand. Strijdt ook gij mede voor een Nieuw Europa, voor een betere toekomst van Uw eigen land en volk.

Voor de juiste data's van de keuringen voor de Waffen-SS en het Vrijwilligerslegioen Nederland verwijzen wij naar de dag- en nieuwsbladen. Terwijl bovendien het SS-Ersatzkommando Nederlande, Den Haag, Korte Vijverberg 5 of Nebenstelle, Dam 4 te Amsterdam, zonder eenige verplichting alle gewenschte inlichtingen over de gunstige voorwaarden van de dienstneming geeft.

Er wordt nog de aandacht op gevestigd, dat men ook dienst kan nemen in het SS-Waachtbataillon en/of de Ned. Landmacht, waarvoor men in Nederland opgeleid wordt en in Nederland dienst blijft doen, speciaal voor hen, die er bezwaar tegen hebben, hun dienst buiten de grenzen te vervullen. Gezinsleden dezer vrijwilligers hebben gelijken voorrechten als die van hen die dienen in de Waffen-SS of het Legioen, kostwinnersvergoeding, kosteloze ziekenverpleging, extra levensmiddelen, enz.

Bovenstaande mededeeling werd ons ter plaatsing gegeven door den SS-Oberscharführer.

Zoals reeds gezegd werd Euwe bereid gevonden om het voorzitterschap van de KNSB op zich te nemen. Hij deed dit onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat hij direct na de oorlog zou aftreden om dan

weer plaats te maken voor een democratisch gekozen voorzitter. Het was toen inmiddels mei 1943, de oorlogskansen waren definitief gekeerd en ook de "foute" sector begon natuurlijk te wankelen. Euwe was toen reeds een man die groot gezag genoot in de schaakwereld. Hij zou zich beslist niet door een NSB-secretaris laten inpakken, zoals die andere bestuursleden. Zo zag de schaakwereld het, niet geheel terecht, maar wel begrijpelijk. En ook voor de bezetter was Euwe aanvaardbaar. Hij was één van de redacteurs van het officiële Duitse schaaktijdschrift en dan werd je niet als "deutschfeindlich" beschouwd. In feite was Euwe die laatste 2 oorlogsjaren meer een symbool dan een voorzitter, die leiding gaf aan een organisatie. Hij deed het enige dat men onder die omstandigheden moest doen: niets. Voor problemen kwam hij niet te staan. De bezetter had wel andere zaken aan zijn hoofd. De invoering van de "arbeidsinzet" had geleid tot de april/ mei stakingen waarbij verspreid over het gehele land tientallen mensen standrechtelijk waren doodgeschoten. "Wer Schach spielt, sündigt nicht", was nu echt het parool geworden! De band tussen de individuele schaker en de KNSB verviel trouwens doordat in juni 1943 het "Tijdschrift", evenals andere sportperiodieken werd opgeheven i.v.m. de papierschaarste. In plaats er van kwam een mededelingenblad dat uitsluitend nog aan de secretarissen van de verenigingen werd toegestuurd. De rubriek: Partij van de maand, verzorgd door Euwe, bleef de enige schaakbijdrage. Zoals u hieronder ziet, koos de NOSBO in september 1943 een nieuw bestuur maar dat het met de communicatie met de Friezen goed mis was ziet u eveneens.

MEDEDEELINGEN UIT DE AFDEELINGEN. Afdeling Groningen/N. Drente. Correspondent: dr. C. Scholtens, Jan van Galenstr. 9a, Groningen. In de op 1 September gehouden afdelingsvergadering werden de aftredende bestuursleden: B. A. Flentge en E. Visser herkozen. De heeren J. Frik, L. Heeringa en J. A. Uchtman hadden zich niet herkiesbaar gesteld. Zij werden door anderen vervangen. De samenstelling van het bestuur is nu als volgt: E. Visser, Lutsborgsweg 5, Haren, Voorzitter; Tj. W. Boijenga, Boschstraat 9, Tel. 2624, Assen, Secretaris; dr. H. K. G. Barstra, Rosensteinlaan 7, Groningen, Penningmeester; B. A. Flentge jr., Parkweg 68, Groningen, Tel. van 8.30—16.30 Hoogerzand 406, Wedstrijdleider; dr. C. Scholtens, Jan van Galenstraat 9a, Groningen, Commissaris. Het nieuwe bestuur zal zoo spoedig mogelijk maatregelen treffen, om het schaakleven in de Afdeling weder geheel op gang te brengen.

Verzoek aan de Afdeling Friesland. De Afdeling Friesland wordt uitgenodigd, zoo spoedig mogelijk opgave in te dienen van de samenstelling van het Afdelingsbestuur, met vermelding van de adressen der betrokken functionarissen. Wanneer deze opgave niet in mijn bezit is, kan geen regelmatige toezending van het Mededeelingenblad plaats hebben aan bedoelde functionarissen. Adres: Zwarteweg 22, Den Haag.

Penningmeester van Harten, ronddolend op de puinhopen van wat eens de KNSB was geweest, slaakte n.a.v. de contacten die hij had met verschillende clubs en de onkunde en misverstanden die hij daar aantrof, in het Mededelingenblad van november 1943 de verzuchting:

"Ons aller wens is toch, de belangen van het schaken te dienen.
Met geen enkel ander onderwerp wensen wij ons te bemoeien."

Achteraf kunnen we stellen dat die crisis in wezen nauwelijks van belang is geweest. Er werd die laatste 2 oorlogsjaren nog wel geschaakt, zelfs de nationale competitie vond in het bondsjaar 1943-1944 nog doorgang, maar het wachten was toch op de bevrijding en dan moest de zaak opnieuw worden opgebouwd. Wel is de crisis en de splitsing der geesten zowel tijdens als na de oorlog onderwerp van discussie geweest. Tegenover diegenen, die het bijltje er bij neer gooiden, stonden diegenen die op hun post bleven of het roer

overnamen en vonden dat het om ging om de KNSB door de oorlog heen te slepen om te vermijden dat er na de oorlog slechts een puinhoop restte. De eerste groep, waaraan met enig recht de naam Waling Dijkstra, voorzitter van de Friese schaakbond, verbonden mag worden was van mening dat men te maken had met een misdadig regime en daarmee onderhandelde je niet. Wat daarvan de gevolgen zouden zijn moest je maar afwachten. Een houding die misschien recht kan laten gelden op het predicaat "historische gelijk" mits daaraan direct wordt toegevoegd dat de anderen (diegenen die zich achter Euwe opstelden) geenszins veroordeeld mogen worden, zoals Ds. van Royen, enigzins vervolgen als hij was over de goed-fout tegenstelling die hij te vaak aantrof in het werk van Lou de Jong en het gebrek aan nuancering daarin, nog eens heeft benadrukt in het gedenkboek t.g.v. het 50-jarig bestaan van de NOSBO in 1978. Hun bedoelingen waren zuiver, ze streefden geen enkel eigenbelang na, maar ze vreesden dat een totale breuk kon leiden tot liquidatie van clubs zodat zelfs het materiaal verloren kon gaan. Dat het allemaal zo'n vaart niet zou lopen wist men op dat moment niet. Dat er nog heel wat fanatieke lieden rondliepen moge blijken uit een gedeelte van een rapport van de districts-inspecteur uit deze provincie dat hij in januari 1944(!) verzond aan zijn bazen van het Commissariaat.

Op 17 januari schreef ik u over de Stud. Roeivereniging "Aegir" alhier, met het voorstel den vereeniging te liquideren: de eigendommen zien er thans nog goed uit, maar mijn ervaring met de liquidatie van het van het Stud. Corps alhier, heeft me geleerd dat een onbeheerde inventaris verdwijnt als sneeuw voor de zon. Daarom lijkt mij spoedig ingrijpen gewenscht.

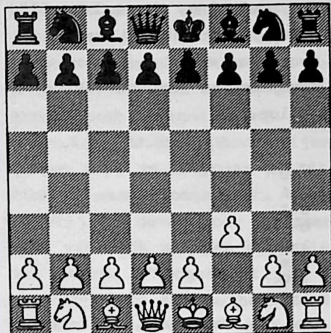
Iet van Harten, de penningmeester van de KNSB, lag dat allemaal net en anders. Toen het er op aankwam koos hij de kant van de foute secretaris i.p.v. zich loyaal te tonen met de voorzitter. Hij ging er dan nodig was. Het ging om accommodatie of collaboratie en de grens werd door hem overschreden in tegenstelling tot de vooraf omde groep waartoe ook de Staunton leden Flentge en Scholtens behoorden. Zij bleven ver uit de buurt van die grens. Na de oorlog zou Waling Dijkstra opmerken: het was wel allemaal op het randje, van Harten! En daarmee sloeg hij precies de spijker op de kop.

Diezelfde splitsing der geesten, die er was in de persoonlijke sfeer, vindt men ook terug bij de opstelling van verenigingen. De S.C. Helpman hief zichzelf op en zo reageerden meerdere clubs, in de NOSBO relatief veel. Natuurlijk vooral die clubs voor wie die KNSB een "ver van hun bed" organisatie was. Van de "KNSB-clubs" ging alleen de Haagse Chr.S.V. over tot liquidatie. En ook hier zou het onredelijk zijn om een "goed-fout" beeld te creëren, want clubs als Staunton en Philidor voelden zich verantwoordelijk voor de KNSB en handelden mede vanuit die achtergrond.

Echter, hoe genuanceerd we na 50 jaar deze verschillende reacties ook beoordelen, het volgende moet overeind blijven. Het was niet de schaakélite maar het waren de schakers van de "gestampte pot", die het niet namen en er één van de weinige nog overgebleven pleziertjes - een avondje schaken in de week - voor opgaven. En al ging het hier dan ook om legaal verzet, het was verzet. Verzet van schakers van het slag van wijlen P. Albers, mensen die hun gehele leven enigzins tegen die sterker spelende, vaak wat hoger op de maatschappelijke ladder staande en in hun ogen wat deftige lieden van clubs zoals Staunton, zijn blijven opkijken.

(wordt vervolgd)

Ook SISSA geeft een clubblad uit. En het is bovendien een aardig blad, natuurlijk wat bijzonder door het speciale karakter van de vereniging, maar geen clubblad van het kaliber 13 in een dozijn. Behalve de bekende advertentie van "snelle Bob" met zijn verkeer-ingen kan men er ook een advertentie van condoms met noppen in aantreffen. Bauke Bies zal er in ieder geval moeite mee hebben om van de "Harener Toorn" een gelijkwaardig periodiek te maken.

Wit aan zet! Hoeveel zetten zijn hier minimaal voor nodig?

In jaargang 12-2 stond een bijzonder aardige schaakpuzzel en omdat de ons beloofde puzzel van Theo Ebels nog even op zich laat wachten nemen we deze in dank over. Interessant is ook dat de achternamen van de spelers door de jonge generatie niet meer worden vermeld. Een competitiewedstrijd wordt dus op de volgende wijze verslagen. Klaas - K.Sanders 0-1, Piet-P.Mulder ½-½, Jan - J.Schepers 1-0 etc. Ook heeft men onder de leden een muzikale enquête gehouden. Resultaat: Veel muzikanten en muziekliefhebbers met slechts één totale onbenul, namelijk Bauke Bies. Bij dezen de suggestie om zo iets ook eens bij ons te doen en de resultaten te vergelijken. Het zal zeker een totaal ander beeld te zien geven!

Gelegenheidswetgeving.

Het komt in de schaakwereld helaas nog al eens voor dat voortvarende bestuursleden n.a.v. een incident snel reglementen willen gaan wijzigen. Als regel een onzalige zaak, zoals een ieder met enige bestuurlijke ervaring, waar dan ook opgedaan, zal beamen. Na de zaak Groningen 7-SISSA 6 over de aanvangstijd van een wedstrijd wilde een nog niet eens in functie zijnde wedstrijdleider ook op die toer gaan maar gelukkig ging dat niet door. Het meest recente voorbeeld is de opstelling van Michael Riems in het team van Groningen 4, waarover elders in dit nummer meer. Ook hier bleek dat er reglementen waren gewijzigd n.a.v. een vrij absurde zaak die ruim 10 jaar geleden speelde. Het ging om de "Koningsclub" in Bergen aan Zee van de heer Pagel die inmiddels al lang weer van het toneel is verdwenen. In "En Passant", het clubblad van de S.C. Groningen wordt dit uit de doeken gedaan in een overigens nogal verward verhaal. Het "aardigste" voorbeeld maakte ik omstreeks 1975 mee in de Bondsraad. Een club in degradatiezorgen charterde een paar buitenlandse grootmeesters. Daarop vaardigde de KNSB acuut een regel uit die daaraan paal en perk stelde. Het gevolg was opstand in Sas-van-Gent en in Limburg, want sinds jaar en dag speelden daar resp. Belgen en Duitsers mee, die opeens niet meer mochten deelnemen aan de competitie. Dat werd uiteraard rechtgezet maar het toont nog eens aan dat men reglementen alleen dan moet wijzigen nadat men de consequenties goed heeft doordacht. In het onderhavige geval betreft het overigens een regel, die tot nu toe nooit werd gecontroleerd en in de toekomst ongetwijfeld tot nieuwe protesten en beroepen aanleiding zal geven, want wanneer is iemand "te sterk" voor een team. Dat kan men natuurlijk ook wel weer gaan regelen maar de "calculerende schakers" vinden er wel weer wat op.

P.R.D.

EERSTE TEAM PAKT EERSTE MATCHPUNTEN

Na 4 bittere nederlagen, waarbij alleen in de eerste ronde tegen Lasker gemopperd mocht worden, pakte Staunton/Helpman 9 januari tegen SISSA 2 de eerste overwinning. De wedstrijd was er een als tegen Lasker: gelijkopgaande strijd waarbij ditmaal wij de gelukkigste waren. Door deze uitslag hebben we de rode lantaarn in KNSB 3A overgedragen aan Drachten; degradatiezorgen zijn er echter nog volop.

De volledige uitslag:

1. T.Ebels - D.'t Hooft	1-0
2. M.v.Steenis - A.Hovenga	0-1
3. H.Seijen - B.Hummel	0-1
4. N.Schellingerhout - Y.Visser	0-1
5. C.Smit - M.	1-0
6. P.Mulder - J.Klinkhamer	rem
7. E.Hofkamp - C.Hoekstra	1-0
8. M.Zeevaarder - G.Terwisscha v.S.	1-0

Nico trof in Ynte Visser iemand die van de Draak een hobby heeft gemaakt. Dan zijn er maar twee mindere zetjes en een blunder nodig om tenonder te gaan.

Van Steenis verspeelde pardoes een stuk: 0-2.

Poppe Dijkhuis moest zich met een zware griep afmelden. Zijn vervanger Erwin Hofkamp speelde zeer gemotiveerd en toen zijn opponent te ver ging behaalde onze man een belangrijk punt. Hij bekomentarieert zijn partij elders in dit nummer. In een wisselvallige partij verloor Seijen van Hummel.

Ondanks de 1-3 achterstand waren we nog vol goede hoop. Michiel en Casper zouden namelijk voor 2 punten zorgen terwijl bij Piet de zaak in evenwicht leek.

De wedstrijd zou dus beslist worden in de hektische tijdnood aan bord 1. Hier volgt die partij met kommentaar van Theo.

Diederik 't Hooft - Theo Ebels

1.e4,e5; 2.Pf3,Pf6; 3.Lc4,Pxe4; 4.Pc3,Pxc3; 5.dxc3,f6;
6.0-0,d6; 7.Ph4,g6; 8.f4,De7; 9.f5,Dg7; (Tot zover theorie)
10.Le3,Pc6; (Aanleiding tot de latere moeilijkheden. Zwart komt niet goed meer los.) 11.Df3,Le7; 12.b4,Ld7; 13.a4,0-0-0;
(Tegen de komende storm in maar ik zag niets beters.)
14.a5!,g5; 15.b5,e4!; (Hoewel intuïtief gespeeld, was ik achteraf zeer tevreden over dit pionoffer in combinatie met

het nog volgende tweede offer op de 20e zet. Zwart krijgt er, naar later blijkt net voldoende, mogelijkheden door om de witte aanval te overleven.) 16.Dxe4,gxh4; 17.a6 (Veel sterker dan 17.bxc6,Lxc6)...b6; 18.bxc6,Le8; 19.Le6+ (19.Tfbl was het alternatief. We vonden achteraf ook dan geen geforceerde winst voor wit.)...Kb8; 20.Tfbl,d5!; (Belangrijk is dat hierdoor de diagonaal van de witte dame naar a8 wordt onderbroken, zodat twee keer offeren op b6, gevolgd door c7+ en Db7mat niet meer direkt gaat. Bovendien kan de loper nu naar d6.) 21.Lxd5,h3; 22.g3,Ld6; 23.Khl? (Gevaarlijker is 23.c4)...Lh5; 24.Ta4,The8; 25.Le6,Le5; 26.Lf4,Dg4; 27.Tf1,Td1; 28.Tal,Ted8; (Zwart heeft zich helemaal losgewerkt. Wit maakt nu een ernstige fout door g8 vrij te geven voor de zwarte toren. Inmiddels was echter Henk van Dijk met pen en papier bij ons bord verschenen onder het motto "Hoogste tijd, heren!" Vandaar dat zwart pas verderop, na enkele haastzetten, op het idee komt dat een batterij op de g-lijn wel eens sterk zou kunnen zijn.)

29.Ld7?,Txal; 30.Txal,Lxf4; 31.gxf4? (31.Dxf4,De2; 32.Df1 was nog het minste kwaad.)...Dh4?; (31...Tg8!) 32.Tf1 (Er dreigde 32...Df2)...Tg8; 33.Le6,Td8; (33...Tg2; 34.De3) 34.Ld7?,Dg4 35.De3?? (Tsja...)...Dg2 mat. (De witspeler was ontroostbaar. Misschien ging het weer wat beter toen hij bij het naspelen thuis ontdekte, net als ik, dat zwart toch al totaal gewonnen staat vanwege de dreiging 35...Tg8. Men zie:

- a) 35.Tg1,Df3+ en wint.
- b) 35.Le6,Td4 en wint.
- c) 35.Te1,Tg8; 36.Le8,Df3+ en wint.
- d) 35.Te1,Tg8; 36.Tf1,Dg2+ en wint.)

Tussenstand derhalve 2-3, maar nadat Piet remise maakte haalden Smit en Zeevaarder (als debutant toch maar mooi topskorer) de vis op het droge.

Piet.

wit: C. Hoekstra (SISSA 2) zwart: E. Hofkamp

Italiaans; Möller-aanval
(commentaar van de zwartspeler)

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Lc5 4. c3 Pf6 5. d4 exd4 6. cxd4 Lb4† 7. Pc3 Pxe4 8. 0-0 Lxc3 9. d5 na deze zet was ik op mij zelf aangewezen, of mijn tekstzet de beste is weet ik niet; 9. ... Lf6 10. Te1 0-0 11. Txe4 Pe7 12. d6 Pg6 13. g4 zeer scherp, maar waarschijnlijk te scherp; 13. ... cxd6 14. Dxd6 Le7 15. Dd5 zwart staat een pion voor, maar hij kan z'n dameloper moeilijk ontwikkelen zonder een pion terug te geven, ik was van plan om m.b.v. Fe5 de geïsoleerde d-pion terug te geven; 15. ... d6 16. Dh5 dreigt 17. Lg5 gevolgd door Lxe7 en Pg5, maar zwart heeft 16. ... Pe5! dwingt wit tot paardruil, want 17. Pg5? kost te veel hout na 17. ... Lxg5 18. Lxg5 Pf3†, na de tekstzet van zwart ging mijn tegenstander erg lang nadenken, waardoor zijn tijdvoorsprong veranderde in tijdachterstand; 17. Pxe5 dxe5 18. g5 dekt veld d1 en dreigt zo wel Th4 als g5-g6, direct Txe5? kost de dame na 18. ... Dd1† 19. Kg2 Lxg4 en 18. Dxe5 is ook niet beter dan de tekstzet: Dd1† 19. Kg2 Lf6 20. Df4 b5! 21. Lb3 Dd3 en nu bijv. 22. Te1 Lb7† 23. Kg1 Dh3 24. Dg3 Dxg3† 25. hxg3 Tfe8 en zwart staat beter; 18. ... Lf5 19. Txe5 Lg6 20. De2 Ld6 21. Td5 Dc7 22. h4 Tfe8 waarschijnlijk was Tae8 beter; 23. Le3 Lh2† 24. Kf1 Lh5! het witte (openings)initiatief is verdwenen en de witte monarch bewoont een tochtig paleis, kortom zwart staat beter maar of het genoeg is voor de winst valt te betwijfelen, maar de factor *tijd* ging ook een woordje meespreken en gelukkig had ik ruim een kwartier meer bedenktijd dan mijn tegenstander; 25. Dd3 Tad8 26. Tc1 Txd5 27. Dxd5 Td8 28. De4 Dd7 29. Kg2 Lb8 na deze zet had wit minder dan 5 minuten bedenktijd voor de resterende zetten, zwart nog ruim een kwartier; 30. Lf4? een blunder die een stuk kost, na een normale zet als Lb3 zie ik zwart nog niet 1-2-3 de partij in zijn voordeel beslissen, maar na de tekstzet van wit is het uit: 30. ... Dg4† 31. Kf1 Dxf4 32. Dxf4 Lxf4 33. Tc3 g6 34. Tb3 b6 35. Kg2 Td4 36. Lb5 Lg4 37. a3 Le6 38. Tc3 Ld5† 39. Kh3 Le5 40. Tc8† Kg7 wit heeft de 40 zetten gehaald, maar na 41. Te8 Le6† zag hij de zinloosheid van verder spelen in en gaf op 0 - 1. Bepaald geen hoogstaande partij, maar wel een belangrijke overwinning van zwart omdat aan enkele hogere borden onverwachte nullen werden genoteerd waardoor de broodnodige matchpunten in gevaar kwamen. Uiteindelijk werden de eerste matchpunten veilig gesteld middels de kleinst mogelijke overwinning. Hopelijk geven deze eerste matchpunten de vaste spelers van het 1e team de nodige inspiratie voor een eindsprint, waarmee de KNSB-status veilig wordt gesteld.

E. Hofkamp

De wedstrijd tegen Unitas 2. Strijdend ten onder.

Normaliter was deze wedstrijd onze laatste kans op lijfsbehoud, al hebben we de laatste jaren geleerd om zo'n kreet te relativieren. Het werd een minimale nederlaag, overigens niet één waarover we kunnen jammeren. De 3 nederlagen kwamen na heftige slagwisselingen tot stand en waren dan ook reeds bij de tijdcontrole beslist. Nico en Michiel moesten hard vechten voor het halve punt, waarvoor in het bijzonder de laatste een compliment verdient. Zoals meerderen van ons reeds op de club hebben ervaren speelt hij gewoon sterk in het eindspel; de opening was een mislukking maar in een ongetwijfeld verloren toreneindspel stelde hij zijn tegenstander voor zoveel problemen dat uiteindelijk na 70 zetten de stelling Kg6, pion h7 - Kh8 werd bereikt. Na lange tijd boekte ook Piet Mulder weer eens een overwinning in de KNSB competitie. Na meerdere bedrijfsongevallen wist hij deze keer in de hoofdvariant van het Grünfeld-indisch routinier Wout Knol in de opening te verschalken op een manier waarop hij op de club o.a. tegen mij een keer succes had. Advies aan de witspelers: speel tijdig de toren van a1 naar b1 of c1. Zorg er voor dat je na Da5xd2 niet met de koning hoeft terug te nemen, want het kost je de d-pion. Menno van Steenis en ondergetekende zijn wel aan een bijzonder slecht seizoen bezig. Met mij zal het de leeftijd zijn; in het laatste uur zie je het niet meer allemaal, je verliest het overzicht dat je vroeger wel hield. Maar met Menno ligt het heel anders. Eerder in het seizoen speelde hij in een Pirc c7-c5 voordat hij de looper naar g7 had ontwikkeld en zag de pion op c5 nooit meer terug. Deze keer stelde hij zich konings-indisch op met zijn pionnen op c6, d6 en e5 tegen een witspeler, die vrij pretentieloos zijn pionnen op c4, d3 en e4 zette en rustig zijn ontwikkeling voltooide. Maar ook als ik 80 ben zal ik daar niet in een vroeg stadium met f5 en d5 tegen aan gaan, want dat is ijzer met handen breken. Op f5 volgde f4, de lijnen gingen open en het was snel gedaan. Hopelijk vindt hij zeer spoedig de tijd om weer op op de club te komen schaken want op het tactische vlak is hij nog steeds één van onze beste spelers. Voor het tweede winstpunt zorgde Henk Seyen, maar het punt zal hem meer voldoening hebben gegeven dan zijn spel, want na een ernstige fout in het middenspel stond hij glad verloren.

P.R.D.

De individuele uitslagen:

J.F.Tjadens	-T.F.Ebels (wit)	½-½	B.Westerkamp-C.A.Smit	1-0
H.Westerman	-M. van Steenis	1-0	W.Knol	-P.W.Mulder 0-1
T.G.Palmans	-P.R.Dijkhuis	1-0	K.Magendans	-H.G.Seyen 0-1
N.Bleeker	-N.Schellingerhout	½-½	H.Prins	-M.Zeevaarder ½-½
				totaal 4½-3½

Na 6 van de 9 ronden is de stand als volgt:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp	bp
1.Philidor 2	x		5½			6	6	4½	5½	6½	12	34
2.ZSG-Zwolle		x	3		5	4½		6	7	6½	10	32
3.Haren	2½	5	x	3½			6	6½		6	8	29½
4.Groningen 4			4½	x	3	4	3½		5	5	7	25
5.Groningen 3		3		5	x	5½	2½	4		4½	7	24½
6.Unitas 2	2	3½		4	2½	x	5		4½		5	21½
7.SISSA 2	2		2	4½	5½	3	x		3½		4	20
8.Lasker	3½	1½	2		4			x	4½	4	4	19½
9.Staunton-Hlpm	2½	1		3		3½	4½	3½	x		2	18
10.Drachten	1½	1½	2	3	3½			4		x	1	15½

TWEDE TEAM ONHOUDBAAR, KAMPIOENSCHAP IN ZICHT
(Klaas Sanders & Jan Schepers)

Is het nog nodig om te zeggen dat het tweede team uitstekend presteert? De vergelijking met een buiten controle geraakte trein dringt zich op: het team dendert als een razende over de rails, recht op het kampioenschap af, en vermorzelt alles wat het op zijn weg tegenkomt, daarbij slechts verwrongen hoopjes ellende achterlatend.

Maandag 25 januari j.l. was het de beurt aan Eelde/Paterswolde, een tegenstander waar ook al eens nipt van verloren werd. Deze keer kregen de Eelde/Paterswoldenaren geen kans: met de $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ nederlaag mocht men de handen nog dichtknijpen.

Deze wedstrijd ligt op het moment van schrijven al weer dermate ver in het verleden, dat uw verslaggevers, ondanks hun uitstekende geheugen, daar niet echt veel meer over kunnen vertellen. Wij weten nog dat Wim's tegenstander beter kletste dan schaakte (hij werd met zwart deskundig ingesnoerd) en dat Davids zijn uitstekende wedstrijd-mentaliteit bewees door een goed staand eindspel niet zomaar remise te geven, maar in een tweede zitting tot op het bot af te kluiven. Een vol punt werd het helaas net niet. De individuele uitslagen:

Staunton/Helpman 2	-	Eelde/Paterswolde	$5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$
H. Davids (zwart)	-	B.C. Krol	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
R. ter Steeg	-	L. Steijvers	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J. Schepers	-	J.E. Hubbeling	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W. Louwman	-	B.D. Korver	1 - 0
K.H. Sanders	-	F. Sener	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
D. Hummel	-	R. Bakker	1 - 0
W. Aerts	-	L. de Boer	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
G. Lührman	-	H. Minderman	1 - 0

Op 15 februari j.l. deed de grootste nog overgebleven 'concurrent', Assen 3, een poging één of meer matchpunten uit het speeltuin-gebouw weg te slepen. Dat leek op een bepaald ogenblik ook te gaan lukken, maar er gebeurden rare dingen die avond. Juist toen het 4-4 leek te gaan worden, knipperden wij even met onze ogen, en toen wij ze weer opendeden, stond het plotseling $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$!

Merkwaardig genoeg waren het onze topborden die een groot aandeel in de overwinning hadden. Davids kwam met zwart goed uit de Konings-Indische opening en won al snel een pion. Een ijzersterk looperpaar deed de rest. Dat was 2-0 voor ons, want even eerder had teamleider Schepers de score geopend. In een Dame-Indische partij, die na geslachtsverandering overging in Konings-Indisch, kwam Jan's tegenstander op het onzalige idee f7-f5 te spelen. Even later won Jan een kwaliteit, en na nog een onnauwkeurigheid van de zwartspeler was het plotseling mat.

Kort daarop gaf de tegenstander van Sanders ook op. Hij was wat al te voortvarend te werk gegaan na de (toegegeven) slechte openings-opzet van zwart. Klaas nam een stukoffer aan, verdedigde zich vervolgens goed en won uiteindelijk eenvoudig. Dat was 3-0, maar de standen op de andere borden gaven toch wel tot enige zorg aanleiding. Alleen Ter Steeg aan het derde bord stond duidelijk beter, de rest stond gelijk, of iets minder, zo leek het.

Toen gebeurden er rare dingen aan het zevende bord. De heer Sopacua (Michiel Zeevaarder kent hem ook nog wel) had Lührman een of andere exotische variant uit zijn privé-collectie voorgeschoteld. Hij kreeg inderdaad enige aanval, maar Lührman verdedigde zich goed en

kwam na een mislukt offer materiaal voor (wij beseffen dat dit een uiterst vage omschrijving is, maar omdat wij de partij niet op de voet konden volgen, is dit de maximaal haalbare duidelijkheid). Uiteindelijk moest Lührman toch opgeven, althans dat dacht hij zelf. Nadere analyse leerde dat zwart zeker niet verloren stond. Wellicht is er elders in dit nummer nog meer aandacht besteed aan dit merkwaardige moment.

Intussen won Louwman aan bord vier een stuk, en zijn tegenstander gaf op. Een ingesloten paard had geen vluchtvelden meer. Dit bleek echter een geval van 'bilaterale zinsbegoocheling' (oftewel: beide spelers overzagen hetzelfde), want Wim's loper kon met een pion worden aangevallen, en als die loper zich zou terugtrekken, dan zou het klemgezette paard weer een luchtgaatje krijgen. Maar goed, de zwarte koning lag al triest op zijn zij, 4-1 derhalve, en minimaal één matchpunt.

Maar de gasten scoorden ook weer, en wel aan bord acht. Aerts kwam goed uit de opening en had een mooie aanvalsstelling. De aanvallende witte en verdedigende zwarte stukken hielden zich echter exact in evenwicht en een direkte winst was niet te vinden. Aerts besloot met zijn pionnen op de koningsvleugel op te marcheren, maar dat pakte verkeerd uit, en hij verloor uiteindelijk.

Ronald ter Steeg deed intussen mooie dingen. In een dichtgeschoven stelling met twee (zwarte) dubbelpionnen, beheerste hij de enige open lijn. Met subtiele zetten drong Ronald zijn tegenstander steeds verder in de verdediging, en plantte zijn dame op f3. Juist toen het moment van oogsten was aangekomen, greep hij (in tijdnood) mis, en gaf een pion weg. Even vreesden we het ergste, maar kort na de tijdcontrole werd de partij remise gegeven, en was onze overwinning een feit ($4\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$).

Dat het uiteindelijk nog $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ werd, begrijpen wij nog steeds niet. Dick Hummel was zijn partij goed en aanvallend begonnen. Hij had ook steeds een zeker overwicht, maar zijn tegenstander verdedigde goed. Op een gegeven moment had Dick een stuk te pakken, maar dat kostte uiteindelijk toch drie pionnen. Zo werd de 40e zet bereikt, en niet lang daarna gaf zwart op in een stelling waarin hij absoluut nog wel kansen had. Dick Hummel kwam daarmee op 5 uit 5 en is de belangrijkste kandidaat voor de Muilwijk-beker.

De complete uitslag:

Staunton/Helpman 2	-	Assen 3	$5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$
H. Davids (zwart)	-	H. Smedema	1 - 0
J. Schepers	-	S. Meeuwissen	1 - 0
R. ter Steeg	-	M. de Vos	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W. Louwman	-	J. Dijkstra	1 - 0
K.H. Sanders	-	W. Poiesz	1 - 0
D. Hummel	-	M. Verkerk	1 - 0
G. Lührman	-	G. Sopacua	0 - 1
W. Aerts	-	M. Boonstra	0 - 1

U wilt de bordpuntenverhouding weten? Dat kan, want daar schamen wij ons niet voor. Na vijf wedstrijden hebben wij $30\frac{1}{2}$, onze verzamelde tegenstanders $9\frac{1}{2}$. Komt enig ander team daarbij in de buurt? Neen. Worden wij kampioen? Ja, natuurlijk.

Stand na 5 ronden:

	mp.	bp.		mp.	bp.
1. Staunton/Helpman 2	10	30½	5. Ludendo 1	4	19
2. Haren 3	7	23½	6. Ypey-Expert 2	4	16
3. Dolle Toren	7	21½	7. Eelde/Paterswolde	2	17
4. Assen 3	6	21½	8. Groningen 8	0	11

Het reilen en zeilen van Staunton/Helpman 3. (Joop Hummel)

Dinsdag 26 januari moesten we aantreden tegen Bedum. Op papier - toendertijd - een tegenstander van formaat, in het bijzonder omdat F.Iwema - ons aller bekend - zijn opwachting maakte in de schaak-arena na een langdurige ziekteperiode. Onze perspectieven waren rooskleurig daar we met een 2-1 voorsprong naar Bedum afreisden, omdat er 3 partijen waren vooruit gespeeld. Aan bord 2 wist Joop een goede remise te behalen tegen F.Iwema. In een Engelse opening die overging in het koningsindisch wist Feiko zijn voordeeltje niet te behouden en bood op de 22-ste zet wijselijk remise aan.

Aan bord 4 wist ook Jasper een solide remise af te dwingen. Hij moest wel een pion offeren, maar kreeg daarvoor voldoende compensatie, zodat zijn tegenstander in remise moest berusten. Aan bord 7 speelden zich andere taferelen af. R.Jacobs wist zich een prima stelling te verschaffen - een Rauzer siciliaan - dacht ik die fraai werd besloten met een kwaliteitsoffer, waartegen zijn tegenstander geen verweer had en spoedig capituleerde. Overigens wil ik hierbij opmerken dat dit offer - zie ook de blunderrubriek - mijns inziens in die zin correct was, dat gezien de vele complicaties die hier van uitgingen, deze **achter** het schaakbord niet zo snel weerlegd kunnen worden. Schaken vergt - gelukkig - niet alleen een wetenschappelijke benadering maar ook een praktische en op intuïtie gebaseerde benadering, die menigmaal heel goed wil uitpakken! Dan nu de gespeelde partijen in Bedum.

Aan bord 1 wist Bram - zoals gewoonlijk - weer eens een waardeloze opening neer te zetten, die hem spoedig in een verloren stelling deed belanden. Echter, dan is Bram op zijn sterkst en al behaalde hij deze keer niet het volle punt, remise werd het nog wel!

Met Gerald wilde het niet lukken. Aan bord 3 kwam hij in een Pirc (met wit) zeer goed te staan. Hij rocheerde lang en stormde met zijn pionnen op de zwarte koning af. Tegen het powerplay van zwart op de damevleugel had hij echter geen passend antwoord. Thuis gekomen zagen we van uitspelen af en gaven telefonisch op. Wouter Witkam kwam na een gelijkopgaande strijd in een eindspel terecht met toren en 2 ongelijke lopers, dat onder normale omstandigheden (?? Red.) tot remise had moeten leiden. Helaas liet Wouter zich verrassen door een torenpenning, waardoor de stukken weer in de doos konden. Jammer, sneu maar ook slecht.

Arie was nog niet afvallig geweest in de externe en ook in deze partij liet hij zijn tegenstander alle hoeken van de "Svesnikov" zien. Arie wist een prima stelling op te bouwen, die dan ook bekwaam werd uitgeschoven.

Ja, Roel is tot op heden nog niet zo in vorm en ook in Bedum ging het niet zo geweldig. Na een uitstekende stelling opgebouwd te hebben won hij een kwaliteit maar liet zich afschrikken door een driedubbele aanval op de c-pion waardoor hij zich genoodzaakt voelde zijn zware stukken op de 7e rij te posteren. De afgebroken stelling werd telefonisch remise gegeven.

Al met al een teleurstellend resultaat, want er had meer in gezeten, maar het kan natuurlijk niet altijd feest zijn.

Een overzicht van de uitslagen:

M.Kuipers	-	B.Kruisinga	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	H.Klugkist	-	W.Witkam	1-0
F.Iwema	-	J.Hummel	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	E.Zwerver	-	A.Smit	0-1
K.Koster	-	G.Pieper	1-0	B.Valkema	-	R.Jacobs	0-1
A.v.d.Berg	-	J.Boter	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	R.Jacobs	-	R.Lode	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
totaal 4-4							

De uitwedstrijd tegen Grijskerk werd wel gewonnen waardoor het 3e nu met 9 uit 5 bovenaan staat. Maar er moet nog gespeeld worden tegen de nummers 2 en 3, al staan deze teams natuurlijk zo hoog omdat ze nog niet tegen Staunton/Helpman 3 hebben gespeeld. (Red.)

Stand na 5 ronden:

	gesp.	mp.	bp.
1. Staunton/Helpman 3	5	9	25
2. Unitas 7	5	8	23 $\frac{1}{2}$
3. Middelstum	5	7	22
4. Grijskerk	5	6	22 $\frac{1}{2}$
5. Bedum	5	6	20 $\frac{1}{2}$
6. SISSA 6	5	2	14 $\frac{1}{2}$
7. Delfzijl	5	1	16 $\frac{1}{2}$
8. Ten Boer	5	1	13 $\frac{1}{2}$

Het 4e team.

Het 4e team draait dit seizoen goed mee. Een nederlaag tegen Lewenborg 2 en een overwinning op Assen 4 waren de resultaten in de afgelopen periode. De individuele uitslagen waren:

Lewenborg 2 - Staunton/Helpman 4 Staunton/Helpman 4 - Assen 4

J.K.Schut	-	E.Meyera	1-0	A.Hooyveld	-	H.Akkam	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J.Jans	-	A.Hooyveld	0-1	P.Vogelzang	-	C.v.d.Werff	0-1
M.Hegeman	-	A.Starrevelde	1-0	E.Meyer	-	H.Postema	1-0
A.Hijleman	-	R.Hensbroek	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	J.Schlunke	-	J.v.d.Brink	0-1
T.Boelman	-	J.Schlunke	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	R.Hensbroek	-	J.Jansema	1-0
A.Kipping	-	M.Ploeger	<u>1-0</u>	A.Starrevelde	-	T.van Weeren	<u>1-0</u>
4-2				5 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$			

Stand na 5 ronden.

	gesp.	mp.	bp.
1. Groningen 9	4	6	17 $\frac{1}{2}$ + 1 afg.
2. Lewenborg 2	4	6	14 $\frac{1}{2}$
3. Assen 4	5	6	20 $\frac{1}{2}$
4. Leek 2	3	4	13 + 1 afg.
5. Staunton/Helpman 4	4	4	12
6. Unitas 8	4	2	6 $\frac{1}{2}$
7. Ludendo 2	4	0	5

Een interessant eindspel.

In het onderhavige eindspel met dames en ongelijke lopers en een pluspion voor wit doet de zwartspeler datgene wat we allemaal zouden doen indien we de kans kregen. Hij biedt dameruïl aan waar wit ten onrechte op in gaat. Zwart stuurt vervolgens aan op ruil van de beide vrijpionnen, eveneens heel begrijpelijk, maar dat laatste had hij nu net niet moeten doen, want daarmee miste hij een half punt. De aantekeningen zijn van de witspeler.

Wit: Henk Davids: Kh2, Dd3, Lc2, pionnen d7, f4, g3, h4

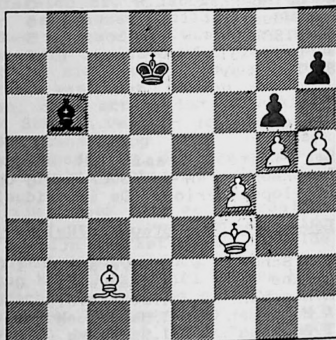
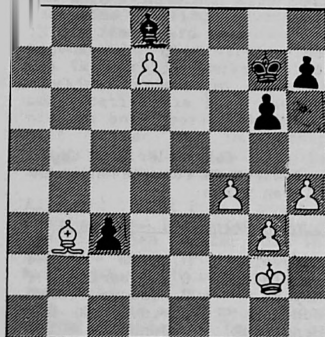
Zwart: Wim Louwman: Kh6, Dc5, Ld8, pionnen b4, g6, h7.

49. Kg2. De afgegeven zet. Misschien was 49. Kh3 sterker, maar de consequenties zijn moeilijk te overzien, vandaar de rustige tekstzet. 49...Kg7. Op 49...Dc6+ had ik 50. Kh3, waarna 50...Dh1+; 51. Kg4, Kg7 (dreigt mat met h5) niet goed is vanwege 52. Dd4+ en nu: A. 52...Kf8; 53. Dh8+ enz. of B. 52...Kh6; 53. Dh8! met directe winst. 50. Lb3, Dc3; Biedt dameruïl aan. (Het lijkt mij dat wit nu met 51. Dd5 snel had kunnen winnen via manoeuvres als hierboven aangegeven, maar als je er van overtuigd bent dat het eindspel na dameruïl wint ga je je daar niet mee bezig houden. Redactie)

. Dxc3, bxc3; Zie diagram 1.

1

2

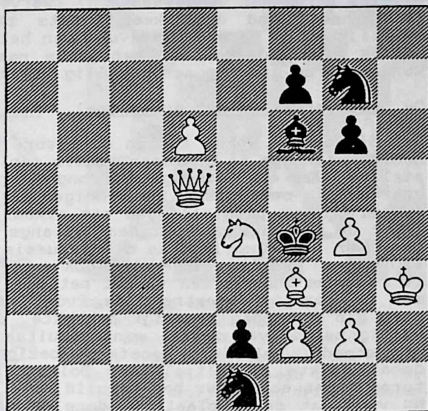

52. g4!. Kan direct omdat Lxh4 niet gaat vanwege g5 met promotie. 52...Kf6! 53. g5+Ke7? Heel merkwaardig de beslissende fout. Na 53...Kf5! 54. Kf3, Lc7! houdt zwart remise. 54. La4, Lb6? Mist ook de herkansing die nog door 54...Ke6! te bereiken was. 55. Kf3, c2; 56. Lxc2, Kxd7; 57. h5! En niet 57. f5 want dan bereikt zwart remise vanwege loper + randpion van de verkeerde kleur. Zie diagram 2. 57...gxh5; 58. Lxh7, Ke7; 59. Lg6, h4; 60. Kg4, Le3; 61. Le4. Nu h1 onder controle staat is de h-pion ongevaarlijk. natuurlijk niet 61. Kxh4, Lxf4 en remise. 61...h3; 62. f5, h2. Het is uit, de twee verbonden vrijpionnen (geen randpion) winnen moeiteloos. Er volgde nog: 63. Kh5, Ld4; 64. Kg6, Kf8; 65. f6, Kg8; 66. Ld5+, Kh8; 67. Kf7, h1d; 68. Lxh1, Le5; 69. g6. Zwart geeft het op.

SCHAAK-PROBLEEM

Nevenstaand schaakprobleem
is een driezet: wit begint
en geeft mat in drie zetten
tegen elke verdediging.
De oplossing staat op blz. 25

Voor de definitieve vorm
van het probleem kreeg de
auteur beslissende hulp
van Megchiel Schrader,
ex-Staunton en redacteur
van de schaakprobleem-
rubriek in het huis-aan-
huisblad Loeks. Waarvan
acte.

driezet "Grafiek"
(A.M.R. Zeevaarder 1992)

**Ik ben geen schaker.
Ik laat de dingen op mij afkomen.
Maar de Ring (1) wil ik een keer doen.**

Bernard Haitink

- (1) Der Ring der Nibelungen van Richard Wagner
Ein Bühnenfestspiel in drei
Tagen und ein Vorabend.
Das Reingold, Die Walküre,
Siegfried, Götterdämmerung.

Het clubkampioenschap snelschaken. Henk Seyen wint!.

Het snelschaakkampioenschap werd gewonnen door Henk Seyen, die de finalegroep won met 7½ uit 9 voor Theo Ebels en Nico Schellingerhout. Schepers en Hensbroek deelden met 7 uit 8 de eerste plaatsen in groep 2 en Wouter Witkam won de derde groep met 7½ uit 9 voor Eddy (terug van weggeweest!?) Zwerwer met 7 uit 9. Het geheel vond deze keer plaats zoals we dat graag wilden, namelijk op de eerste clubavond van het nieuwe jaar. Zoals gebruikelijk ging iedereen met een prijs naar huis en de 30 deelnemers konden terug zien op een gezellig begin van het nieuwe jaar.

De beeldspraak in het schaakspel. Aan 2 borden tegelijk schaken.

Het schaakspel wordt tot in de treure gebruikt en misbruikt om er beeldspraak aan te ontleen, zoals een ieder regelmatig kan vaststellen. Aan de leiding gaat ongetwijfeld het "pat". Terwijl er zeer weinig schaakpartijen eindigen in pat, krijg je de indruk dat de wereld van patstellingen aan elkaar hangt. Met die beeldspraak loopt de politiek voorop. Maar onlangs was er iets nieuws onder de zon, een primeur. Tijdens de discussie in de Tweede Kamer over de WAO was er overleg tussen het CDA en de VVD en op een vraag van de TV reporter waarom men vanuit het CDA niet ook contact onderhield met de coalitiepartner, de PvdA, werd toen opgemerkt dat men niet aan 2 borden tegelijk schaakte. En dat antwoord getuigt van weinig kennis van zaken, want simultaan schaken is een normale en nog steeds veelvuldig beoefende bezigheid. Aan het slot van het debat merkte oppositieleider Bolkestein op dat de regering een toren tegen een looper had geruild, i.c. de kwaliteit had verloren. Nu vond dat debat plaats tijdens de match Timman-Short in Spanje en uit dit evenement putte men kennelijk wat extra inspiratie.

S.C. Groningen zwaar gedupeerd door gevolgen Unitas protest.

Nadat in het vorige seizoen een NOSBO team van de S.C. Groningen van promotie werd afgehouden door een protest van SISSA, is het deze keer de commissie van beroep van de KNSB, die een uitspraak heeft gedaan die hard aankomt. Omdat er een regel is, die bepaalt dat invallers geen sterkere spelers mogen zijn dan die, welke aan het begin van het seizoen voor een team zijn opgegeven, zijn de partijen van Michael Riemens voor Groningen 4 verloren verklaard. Dat levert Uw redacteur wellicht enige ELO punten op maar verder hebben wij er niet zo veel aan. 6-2 wordt veranderd in 5-3, maar de concurrentie voor de degradatie houdt er matchpunten aan over. Groningen 4 heeft er zelf weinig last van, want ook zonder hem verzamelen ze voldoende matchpunten om zich als een goede middenmoter te handhaven. Veel erger is dat dat men bij de KNSB meer doopcelen van de S.C. Groningen is gaan lichten en nog zo'n "te sterke" invaller heeft gevonden en wel in Groningen 2, die in het degradatieduel tegen SISSA van der Sijde had opgesteld en dat kost nu een matchpunt. Dat is wel erg zuur maar aan de andere kant is het natuurlijk verheugend dat dit geklooi toch kan worden aangepakt. Het schijnt dat deze lieden aan het begin van het seizoen stellen dat ze zich beslist een jaar lang afzijdig van het schaken willen houden en zich later - na het nuttigen van enige pilsjes in een café - door hun vriendjes laten overhalen om de teams van Groningen aan wat bordpunten te helpen. Een vergefelijke zonde, deze zwakheid des schaakvlezes en ook wel te begrijpen vanuit het het standpunt van de club want natuurlijk is het jammer dat zulke talenten voor de competitie onbenut blijven. Maar laat men dat dan op een faire manier doen door ze op te stellen in het team waar ze qua speelsterkte thuis horen, want ook als het wel was toegestaan doen zulke praktijken afbreuk aan de goede naam van een vereniging.

ARIE & CO

"Arie & Co" is een blunder-rubriek onder redactie van Arie Smit. Blunders (stelling plus commentaar) kunnen worden ingeleverd op de clubavond of op (nieuw adres!) Gerbrand Bakkerstraat 137.

Schots en s'cheef

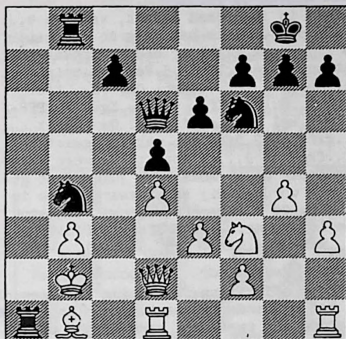
In deze aflevering veel combineerwerk en wat dat daar mis mee ging natuurlijk. Dat varieert van gebrek aan kennis van de spelregels (de lange rochade mag als veld b1 aangevallen staat) tot gebrek aan openingskennis tot een heuse driedubbelblunder en een wat raadselachtig geval (Seijen - Magendans).

Co is weer actief als typer en redacteur omdat Arie zijn arm in het verband heeft. Wel heeft Arie het meeste materiaal verzameld. Hij wandelt ook gewoon rond. Het ging om een kleine ingreep: er is een vinger rechtgezet. Daarmee is er toch nog een blunder van Arie in deze aflevering, vindt Kootje. Met zijn wijsvinger het oor van zijn theekopje omkrukkend meldt hij dat kromme vingers veel handiger zijn. Arie klaagt dat hij teveel met blunders wordt geassocieerd. Verzoenend meent Ko dat dat toch wel meer aan zijn rubriek zal liggen. Immers, staat de hele club er niet in in deze aflevering? Alleen Ebels niet en Sprenger en Idema (bestaan er ook correspondentie-blunders, behalve "op elke volgende zet speel ik ..."?). En Arie. Maar nu Kootje het zegt; een rechte pink?! Binnenkort eens tegen hem vluggeren!

Enige ontbrekende blunders zijn die uit Kruisinga-ter Steeg, de onge-lo-ve-lij-ke blunder uit Louwman-D.Hummel (met Pe4-f6+ vangt wit de zwarte dame op d5 door een aftrekje - er staat een witte loper op f3- en zwart rocheert kort: Pf6+) en een zeer triest geval, Huppelepup-Hooyveld, Grijskerk- S/H 3. Dat wit daar met zijn afgegeven zet niet zijn stuk terug won was goed voor de punten maar zonde van de fraaie analyses die wij maakten.

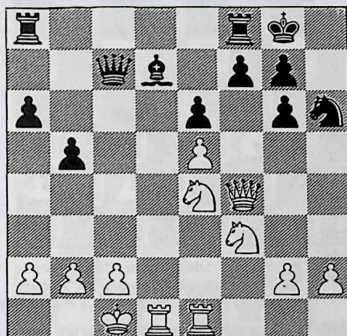
Starreveld - Jacobs (clubcompetitie)
Om te beginnen een driedubbelblunder. In onderstaande stelling speelde Richard Jacobs 1...Da6?, een blunder, want met 2.Lxh7+ Kxh7 3.Txa1 had Arthur Starreveld zich uit zijn benarde positie kunnen bevrijden, al blijven zwarts paarden gevaar-

lijk (misschien kan 3...Pe4 4.Txa6/ 4.Dd1). Goed was 1...Pe4 2.De2 (2.Lxe4 Ta2+) Pc2! 3.Kxc2 (gedwongen) Dc6+ waarna wit alleen 4.Dc4 heeft en dus verliest.

Na 1...Da6 volgde 2.Dc3?? Da3+.
2.Dc3 is een dubbelblunder, zou je kunnen zeggen. Niet alleen speelde wit niet 2.Lxh7+, hij deed ook nog eens de enige zet die mat-in-één toelaat. Met 1...Da6? erbij dus een driedubbelblunder.

Jacobs - Valkema (S/H 3 - Bedum)
Weer heeft Richard Jacobs een fraaie stelling verkregen (hij heeft zijn tegenstander overspeeld) en weer wil hij het snel mooi uitmaken en weer gaat het goed.

Er gebeurde 1.Txd7 Dxd7 2.Pf6+ gxf6 3.Dxh6 De7? 4.Te4 g5?? 5.exf6 en zwart

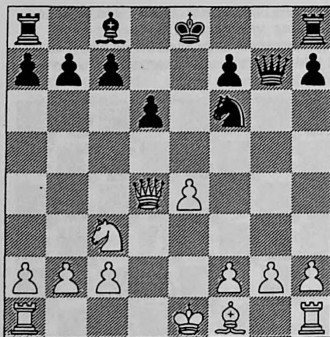
gaf op. Ook na 4...f5 5.Th4 f6 6.exf6 Da7 7.Pg5 is het uit. Maar na 3...fxe5 strandt zowel 4.Pg5 als 4.Te4 op 4...Tfd8, zo lijkt het. Die had wit niet gezien! Dus 1.Txd7 was een blunder, ook al had het niet hoeven te verliezen.

4.Te4? is inderdaad slecht, vanwege 4...Tfd8. Na 4.Pg5 is het niet zo duidelijk. Op zijn best lijkt er eeuwig schaak in te zitten met 4...Tfd8 5.Pe4 (de enige zet) De7 6.Tf1! f5 7.Dxg6+ Dg7 (7...Kf8? 8.Pg5) 8.Pf6+ Kf8 9.Ph7+ Kg8 10.Pf6+.

Wat wel kon was 1.Pf6+! Dan faalt ...gxf6 op 2.Dxh6 met mat, of zwart nu 2...fxe5 of 2...f5 speelt, vanwege 3.Pg5. Die loper op d7 moest dus juist niet geslagen worden: hij staat zwarts dame in de weg. Op 1.Pf6+ Kh8 wint wit een stuk, die loper, met 2.Pxd7 Tfd8 3.Pf6! (...gxf6? 4.Dxh6+ Kg8 5.exf6).

Aerts - Zeevaarder (clubcompetitie)

Deze aflevering dankt zijn naam aan dit en het volgende fragment. Dat Michiel Zeevaarder met zwart wel eens slecht uit de opening komt is bekend. Hier is het wel heel droevig (er schijnen 'verzachende omstandigheden' te zijn). Na 1.e4 e5 2.Pf3 c6 3.d4 (Schots) exd4 4.Pxd4 Lc5 5.Le3 volgde ...De7 (scheef; zo kan er een wit aard vervelend worden op f5; 5...Df6 is de beste zet) 6.Pc3 Pf6 (?) 7.Pf5 verloor zwart een pion. Er volgde ...Df8 8.Pxg7+ Dxg7 9.Lxc5 d6 10.Ld4 Pxd4 11.Dxd4 ...

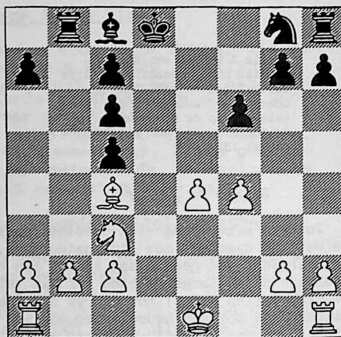

...Dg5?? met het idee om op de volgende zet ook de toren te ontpennen. Nu kostte 12.Pd5 een stuk. En ...Pxd5 13.Dxh8+ twee.

Harjan Prins - van Steenberghe
(Groningen Open 1992)

Het fraaie plaatje hieronder ontstond na 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4 exd4 4.Pxd4 Lc5 5.Le3 d6 (ook nu geen ...Df6) 6.Pxc6 bxc6

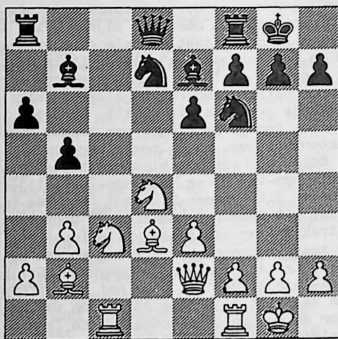
7.Lxc5 dxc5 8.Dxd8+ Kxd8 9.Lc4 f6 10.f4 Tb8 11.Pc3

Wits laatste zet was een lokzet, gespeeld in de verwachting dat zwart nu op b2 zou slaan. Dat gebeurde ook: 11...Txb2. Nu kan de toren niet gevangen worden met 12.Lb3 vanwege ...c4 maar wel, en totaal, met 12. 0-0-0+.

Dauids - Joop Hummel (clubcompetitie)

In de onderstaande stelling speelde zwart ...e5?, een positionele blunder.

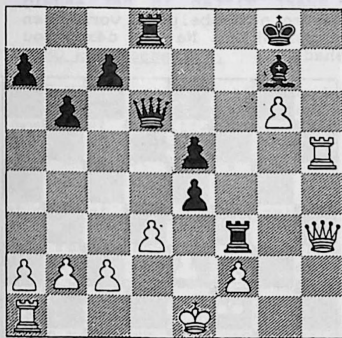
Na 1...e5? volgde 2.Pf5 Lc5? 3.Tfd1 en wit stond prachtig. Na 3...e4 gewonnen. Maar makkelijk is het natuurlijk niet. Arie & Co hadden John Healey vers in het geheugen (zie het vorige clubblad) en hadden moorddadige visioenen, wat met ("what with") de Röntgenstraal-loper op b2, vorkende paarden, een pennende toren, een flexibele en lustige dame op e2 (→

g4 , h5). Henk Davids speelde slapjes 4.Lb1 en won daarna, met geluk, een pion. (Er volgde ...Db6 5.Pxe4 Lxe4 6.Lxe4 Pxe4 7.Txd7 De6 8.Tc7 Dxf5 9.f3 en verder weten Arie & Co het niet, behalve dat nu niet ...Lxe3+ volgde).

4.Lb1 was natuurlijk een tempo-verlies waarna ...Db6 zwart redde. Een strafpunt voor Davids, ook al zit er geen 'brute' moord in voor wit. Wat had Henk "Healey" Davids gedaan? Ko denkt aan 4.Lxe4 (die in elk geval) Lxe4 5.Pxe4 Le7 (wat volgens Joop Hummel reddend zou zijn, d.w.z. het kost wel een pion maar alleen dat; op 5...Pxe4? volgt 6.Dg4 en wit wint - zo gaat 6...g6 niet vanwege 7.Ph6++) 6.Txd7 Dxd7 7.Pxe7+ Dxe7 8.Pxf6+ Kh8 (...gxf6? 9.Dg4+ Kh8 10.Df5 wint) 9.Dh5! h6 10.Df5 g6 11.Pd5+ en zwart gaat eraan. Mooi of niet!? Een mooie vergelijking van Healey, loperdiagonaal met Röntgenstraal.

Sopacua - Lührman (S/H 2 - Assen 3)

Welke blunder is er erger, de dubbele in de driedubbele of deze: opgeven in gewonnen stand? Dit laatste, vanwege de dramatiek. Het is op het hoogste niveau voorgekomen (maar Arie & Co weten niet meer welke wereldkampioen of uitdager het deed). Lührman had een 100% score in het tweede team, weinig verbazend want hij speelt daar aan het achtste bord, tot hij de schrik van Assen, ten opzichte van Staunton/Helpman, tegenkwam. Zeevaarder deed Sopacua twee jaar geleden na zes zetten een dame cadeau; Davids werd vorig jaar gedwongen veel te lang door te spelen; en nu liet Lührman zich, naar het zich laat aanzien, gewoon overbluffen.

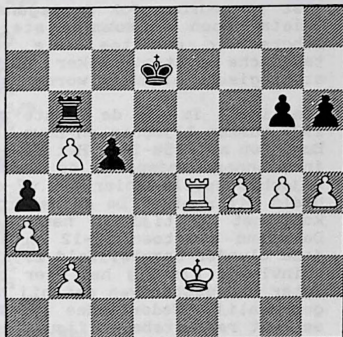

Zwart heeft net op f3 een paard geslagen en staat dus een stuk voor. Er volgde 1.Th8+ en zwart gaf op

De zuivere schaker is overbluft door de pokeraar. Veld f7 wordt gedekt door de toren op f3 zodat wit na 1.Th8+ Lxh8 2.Dh7+ Kf8 geen mat heeft met 3.Df7. Na 3.Dxh8+ Ke7 4.g7 volgt gewoon ...De6 en zwart staat dik gewonnen.

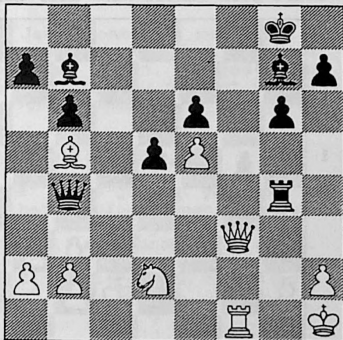
Hans Prins - Zeevaarder (Unitas 2 - S/H)

Een paar zetten voor onderstaande stelling besloot zwart tot een pion-offfer, terwijl hij er met gelijk materiaal al één achterstond. Hij meende anders geruisloos ten onder te gaan. De gok pakte goed uit want wit speelde

1. Kd3? terwijl hij met 1.Txa4 Txb5 2.b4 cxb4 3.Txb4 een gewonnen eindspel op het bord had kunnen brengen. Er volgde 1...Txb5 2.Kc4? (beter alsof Txa4 Txb2 3.Kxc5 Th2 4.f5 gxf5 5.gxf5 Tf2 6.Kb4 Txf5 7.Kxa4 en zwart wist het eindspel remise te houden).

Seijen - Magendans (Unitas 2 - S/H)

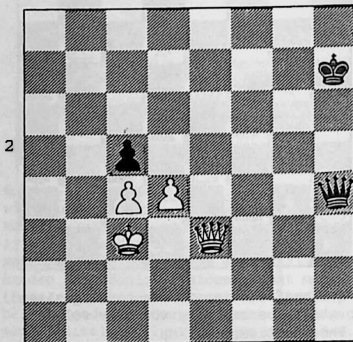
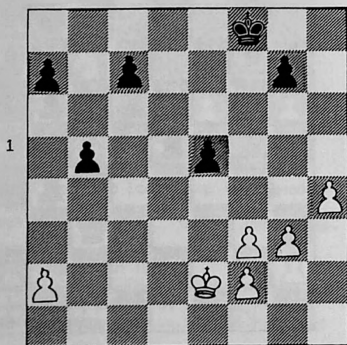
1... d4 2.Dxb7

Strategie en tactiek in het schaakspel. Strategische fouten.

Zoals dat ook in de oorlogvoering geldt, kan men strategie betitelen als algemene theorie en praktijk. Het gaat om het ontwikkelen en het uitvoeren van plannem. Je kunt het leren. Voorbeelden zijn dat je niet een stelling moet openen bij een achterstand in ontwikkeling, dat je toreneindspelen actief moet spelen, dat een vleugelaanval meer kans van slagen heeft als het centrum is afgesloten etc. Daartegenover staat de tactiek, het proberen voordeel te behalen op het strijdtoneel, zo nodig met list en bedrog. Ook de tegenstander kan daarbij een rol spelen. "Niets" doen in sommige stellingen en het indelen van de tijd behoren er ook toe. Als regel gaan partijen verloren door tactische fouten, zeker op een wat hoger niveau. Maar ook strategische blunders worden soms op hoogste niveau gemaakt.

Stelling 1 is uit de 24-ste partij om het wereldkampioenschap in 1935 tussen Aljechin en Euwe, een cruciaal moment uit de match die Euwe won met 15½-14½. Het is een algemeen strategisch principe dat in pionnen eindspelen de verste vrijpion vaak doorslaggevend is. Aljechin speelde hier 32...c7-c5?? en na 33.Ke3!, gevolgd door f4 hield wit remise. De dubbelpion wordt opgelost en de witte koning komt net op tijd in het vierkant. 32..a7-a5! wint eenvoudig. De stand was toen 12-12 en Aljechin stelt in het matchboek dat deze blunder ongetwijfeld zijn spel in de laatste 6 partijen heeft beïnvloed. Als hij het hier bij had gelaten en niet ruim 5 jaar later had geschreven dat hij had verloren omdat hij het tegen het gezamenlijke Nederlandse jodendom had moeten opnemen, zou hij als een wat respectabeler figuur de geschiedenis zijn ingegaan.

Stelling 2 is uit de onlangs gehouden nep-match om het wereldkampioenschap tussen Fischer en Spasski die Fischer met 10-5 won. Fischer speelde 68. d4-d5?? en de partij werd remise, al is de stelling waarschijnlijk nog wel gewonnen voor wit. Maar de zet is onlogisch en in strijd met de strategische principes van een dame-eindspel. De remisekansen van zwart zitten in het eeuwig schaak houden van de witte koning en zo'n dubbelpion vormt een prachtige extra bescherming tegen die schaakjes. Na 68. d4xc5 zou zwart geen enkele kans meer hebben gehad.

WEL EN WEE STAUNTON/HELPMAN IN DE MARTINIHAL

In december 1992 deden weer vele klubleden een gooi naar de prijzen bij het Groningen-Opentoernooi. Hier volgen de uitslagen:

Groep A: 51.Bart Romijn 4,5/9
60.Nico Schellingerhout 4/9
73.Piet Mulder 3,5/9

Groep B: 43.Ronald ter Steeg 5/9
59.Joop Hummel 4,5/9
70.Michiël Zeevaarder 4/9
75.Arie Smit 4/9
104.Sander Velema 2,5/9
107.Roel Lode 2/9

Minigroep C: 26.Jan Schepers 2/5

Minigroep D: 8.Klaas Sanders 3,5/5
10.Wim Louwman 3/5
16.Jasper Boter 3/5
19.Wouter Witkam 2,5/5
25.R.Jacobs 2/5
27.Andre Hooijveld 2/5
31.Dick Hummel 1,5/5

Minigroep E: 2.Bram Kruisinga 4/5 PRIJS!!
14.J.Schlunke 3/5

Met de olympische lijfspreuk in gedachten kunnen we terugzien op een geslaagd optreden van onze afvaardiging. Wat een schitterend toernooi overigens. Dat de traditie nog maar lang stand mag houden!

Piet.

NOSBO kampioenschap.

Na 3 ronden gaat de titelhouder, Erik Jan Wagenmakers met 3 uit 3 aan de leiding, gevolgd door Jaap Brouwer met 2½. Erik Hoeksema moest met de witte stukken 2 halfjes laten liggen. De resultaten van onze clubleden zijn tot nu toe minder succesvol dan het vorige jaar maar dat kan nog komen. In het volgende nummer meer hierover.

Het gambiet toernooi. De zet 5. b2-b4 van kapitein Evans.

Zoals reeds eerder is aangekondigd, is het Evans-gambiet gekozen voor het toernooi van dit jaar. Tijdens het Groningen-open toernooi hebben we een speciaal boekje over dit gambiet zeer goedkoop op de kop kunnen tikken. Aan diegenen, die zich willen voorbereiden geven we het advies hier niet te lang mee te wachten. Men kan dan aantekeningen maken en eventueel enkele bladzijden kopiëren. En na 14 dagen of uiterlijk 3 weken terug bezorgen!

INTERNE COMPETITIE
Stand na de 23e ronde

1. Ebels	1	159	8-10zz	32. Knap	112	2-2w
2. Schellingerhout	2	159	8-9z	33. v. Dijk	110	1-1z
3. Mulder	2	146	7-8zz	34. Lüschen	110	4-2ww
4. Dijkhuis	4	140	9-7ww	35. Vogelsang	109	2-2z
5. Hofkamp	5	132	5-6z	36. v/d Berg	109	5-4w
6. Sanders	6	132	5-5z	37. Ploeger	3 109	9-9z
7. Aerts	5	130	4-5w	38. Prins	1 108	4-3z
8. J. Hummel	4	129	8-8z	39. Schlunke	3 108	8-9z
9. Ter Steeg	8	128	6-6ww	40. D. Hummel	5 108	6-5w
10. Seijen	6	127	4-5w	41. T. Smit	107	1-2z
11. Davids	8	127	6-5z	42. Mannoury	107	9-8z
12. Koole		126	8-6w	43. Laan	1 107	7-7ww
13. Schepers	6	126	8-8w	44. Starreveld	2 107	7-6z
14. P. v/d Veen		125	8-9zz	45. Iwema	105	1-0
15. Jacobs	7	125	5-5z	46. E. Meijer	4 105	7-8z
16. Zeevaarder	4	124	8-8w	47. Pastor	104	1-3zz
17. Louwman	4	123	7-7z	48. RJ v/d Veen	2 104	7-7w
18. Kruisinga	3	122	10-9w	49. Lührman	4 104	0-0
19. Boter	6	121	8-7ww	50. Helling	2 103	5-6zz
20. Steinebach		120	4-3w	51. Wildschut	102	1-2z
21. Pieper	3	117	5-5z	52. Pot	1 102	2-3z
22. Romijn	4	117	2-3w	53. B. Meijer	100	7-9z
23. Diepeveen		116	10-9w	54. Rozema	99	5-6w
24. Hensbroek	2	116	7-7z	55. Meijer-Eitens	2 98	6-6z
25. Witkam	3	116	7-6w	56. Leroy	97	0-1
26. H. Bloem		115	1-0	57. M. Bloem	94	1-1
27. Hooijveld	2	115	8-8z	58. Hendriks	1 92	10-9w
28. Lode	4	115	10-9z	59. Ronda	90	3-3z
29. Boskma	2	114	1-3z	60. Kolkman	87	3-4z
30. A. Smit	3	114	9-10z	61. Scherphuis	40	10-10w
31. Zwerver		113	3-2w			

Denkt iedereen aan zijn afgebroken partijen? Spreek onderling een uitspeeldatum af, en geef de uitslag aan mij door.

TOERNOOI OM DE ALBERS-SCHAAL

Zoals iedereen op een van de laatste clubavonden heeft kunnen zien, is de prijs voor het bekertoernooi gearriveerd. Het is een fraaie, zilverkleurige schaal, groot genoeg om de namen van vele winnaars in te graveren. In dit eerste bekertoernooi zijn er nog twee spelers overgebleven, Seijen en Romijn. Wanneer de finale gespeeld gaat worden, is momenteel nog niet bekend. Ik ben u overigens nog wat uitslagen schuldig:

2e ronde (tussen haakjes: plaatsing)

Seijen(1)	- Kruisinga	1-0, 1-0
Boskma(8)	- Hofkamp	0-1, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Mulder(4)	- Ter Steeg	0-1, 0-1
Davids(5)	- Sanders	0-1, 1-0; 0-1, 1-0, 0-1
Schellingerhout(3)	- Jacobs	1-0, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Romijn(6)	- D. Hummel	1-0, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Dijkhuis(2)	- Boter	1-0, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Zeevaarder(7)	- Louwman	1-0, 0-1; $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$, 1-0

Kwartfinales

Seijen	- Hofkamp	1-0, 1-1
Sanders	- Ter Steeg	1-0, 0-1; 1-0, 0-1, 0-1
Romijn	- Schellingerhout	1-0, 1-0
Dijkhuis	- Zeevaarder	0-1, 0-1

Halve finales

Seijen	- Ter Steeg	0-1, 1-0; 1-0, 1-0
Romijn	- Zeevaarder	1-0, 1-0

Finale

Seijen	- Romijn
--------	----------

Bibliotheek.

Van dit front kunnen we positieve berichten melden. De lijst met verdwenen boeken wordt steeds korter. Overgebleven zijn:

Euwe	Openingen, deel 8C
Suetin	Moderne Eröffnungstheorie, deel 7
Polugajefski	Moderne Eröffnungstheorie, deel 21
Vukovic	Het offer in het schaakspel

Sinds kort verdwenen: Mazukewitsch: Seltene Gambite.

Nieuwe aanwinsten. (t.o.v. de lijst in clubblad 9-2)

Aljechin/Euwe:	Matchboek 1935
Yudovich:	The gambit
Mazukewitsch:	Angreifen mit Evans Gambit.
Suetin:	Moderne Eröffnungstheorie, deel 18 (vervanging)

De delen 7 en 21 van de "DDR-reeks" zijn niet meer verkrijgbaar in de boekhandel. Daarom nog een extra oproep om deze terug te bezorgen omdat we graag deze reeks weer volledig willen maken.

OPLOSSING SCHAAKPROBLEEM "GRAFIEK"

De sleutelzet is 1.Pg5. Wit heeft nu een zogeheten korte matdreiging in 2.g3 en de lange matdreiging 2.Pxf7 3.De4++. (Gebruik maken van een korte matdreiging moet liefst vermeden worden maar diskwalificeert een probleem niet. Het probleem is overigens economisch (niet veel stukken)). Het draait allemaal om veld g5, dat geen vluchtveld voor de zwarte koning mag worden. Grappig dus dat het paard er op gaat staan. Als het geslagen wordt is g5 geen vluchtveld! Met 1.Pg5 heeft het paard veld e4 ontruimd voor de dame. Zwart kan zich verdedigen met ...Pf5, ...Ph5 of ...Pxd6 (niet met 1...Le5? 2.Dd2++).

Op 1...Pf5 of 1...Ph5 volgt toch 2.Pxf7 (dreigt 3.De4++) en zwart kan wel 3.De4++ verhinderen maar gaat op een andere manier mat: 2...Pg3 3.Dd2++; 2...Pxf3 3.Dxf3++. Na 1...Pf5 kan ook 2.Pxf7 Pxd6, waarna wit weer met 3.Dd2 mat geeft.

Met 1...Pxd6 verhindert zwart ook 2.g3 en bovendien de voortzetting 2.Pxf7, waarop ...e1d1 zou komen. Wit speelt nu 2.Kh2, een mooie stille zet (dreigt 3.Ph3++ - op h3 dekt het paard veld g5 natuurlijk; het komt er vandaan). Zwart kan 3.Ph3++ alleen voorkomen met 2...Lxg5 maar nu is 3.De4++ toch nog een keer mogelijk.

Jeugd-
hoekjeSnelschaakkampioenschap

In januari hielden we het snelschaakkampioenschap. Daaraan deden ook de jeugdleden mee die niet aan de jeugdcompetitie meedoen maar aan de seniorencompetitie (Wouter en Jasper). Wouter was favoriet want hij werd al twee keer jeugdsnelschaakkampioen. Ook Martin doet mee met de volwassenen; hij speelt zowel bij de jeugd als bij de senioren. Dat is blijkbaar gunstig want hij won en hij versloeg Wouter twee keer, in de voorronde en in de finale. In de halve finale won Martin van Theo Smit. In de andere halve finale won Wouter van Jasper, na een beslissingspartij. De eerste partij werd remise na een fout van Jasper in gewonnen stand. De vier verliezers van de voorronden vormden de B-groep. Die werd gewonnen door Justus, voor Dominic, Nicki en Olav. De eindstand van de A-groep was 1. Martin (kampioen) 2. Wouter 3. Jasper 4. Theo. Martins naam prijkt nu dus ook op de wisselbeker. Opmerkelijk vond ik nog dat er vijf keer een koning werd geslagen (in 20 partijen, wat vrij veel is. Maar sommigen hadden pas een paar keer gespeeld met een schaakklok erbij). Verder was het een rumoerig avondje. Maar ik vond het bovenal een spannend avondje (Wouter tegen Jasper in de halve finale; Wouter tegen Martin in de finale) en een mannelijk-sportieve avond. Daarbij denk ik ook aan ieders gedrag tijdens de prijsuitreiking. Bie werd verricht door onze voorzitter, Piet Mulder. Die was ook een beetje verrast door Martins overwinning. Volgend jaar beter, Wouter! Volgend jaar weer, Martin!

Interne competitie

De stand in de interne competitie was op 8 februari: Martin 130, Nicki 116, Dominic 92, Olav 84. De nieuwe leden die rond die tijd erbij kwamen starten in het midden, dus tussen Nicki en Dominic, op 104 punten. ($116 + 92 : 2 = 104$). Sindsdien zijn er twee ronden gespeeld. Dat leverde de volgende stand op, na de ronde van 22 februari:

Martin	140	Jan-Willem	101
Nicki	121	Ronny	98
Justus	109	Willem	98
Dominic	102	Erik	98
Denny	101	Olav	94

In de eerste twee ronden met de nieuwe leden erbij lieten we de oudere leden tegen de nieuwe leden spelen. De oudere leden wonnen al hun partijen, wat natuurlijk niet vreemd is. De nieuwe leden zullen natuurlijk ook tegen elkaar spelen. Ze zullen ook wel snel beter worden en in elk geval niet zo maar stukken laten slaan. Dat is iets waar vooral Ronny, nu nog, een handje van heeft.

Programma

Voor de rest van dit schaak-seizoen staat er het volgende op het programma. Op 1 maart en 8 maart oefenen we voor de diploma's en spelen partijen voor de competitie. Op 15 maart komt schaakclub Lewenborg bij ons op bezoek om een vriendschappelijke wedstrijd tegen ons te spelen. Op 22 maart oefenen we weer en spelen weer voor de competitie. Op 29 maart zal Dominic eindelijk Theo Ebels mogen ontmoeten. Dat is de eerste-bord-speler van het eerste team van onze club. Hij zal in zijn eentje tegen alle jeugdleden spelen; dat heet een simultaan-wedstrijd. Veel kans dat iemand van hem wint of remise tegen hem maakt is er niet, waarschuw ik jullie vast. Ook als Wouter en Jasper meedoen is die kans niet groot. Nog een waarschuwing: het is nog niet helemaal zeker dat Theo Ebels (meneer Ebels, trouwens) op 29 maart kan. Dan komt hij een andere keer, een week eerder of in april.

Na 29 maart is het Paasvakantie. In de Paasvakantie wordt er in Assen een schaakdag gehouden voor de jeugd van heel Groningen en Drenthe. Dat is op zaterdag 3 april. Het wordt gehouden in het verkeerspark en er zijn ook andere activiteiten dan schaken. Iedereen kan erheen en je kunt je bij mij opgeven, als je erheen wilt en als je ouders dat goed vinden. Na de Paasvakantie gaan we natuurlijk door met de competitie. We doen dan ook een proefexamen voor de diploma's. En later doen we het echte examen. Ook zullen we nog één of twee keer tegen andere clubs spelen.

Diploma's

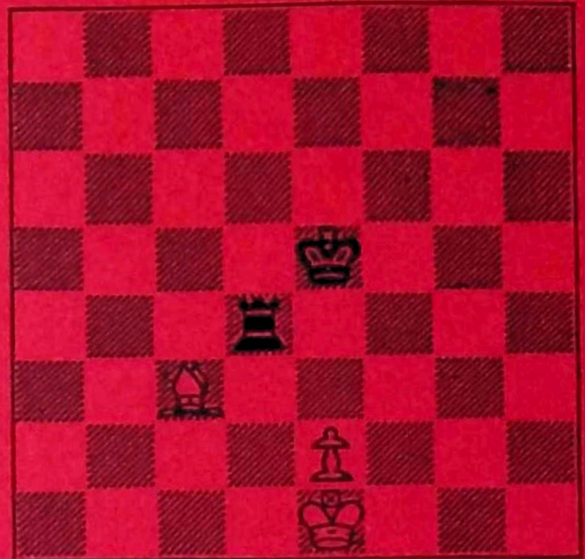
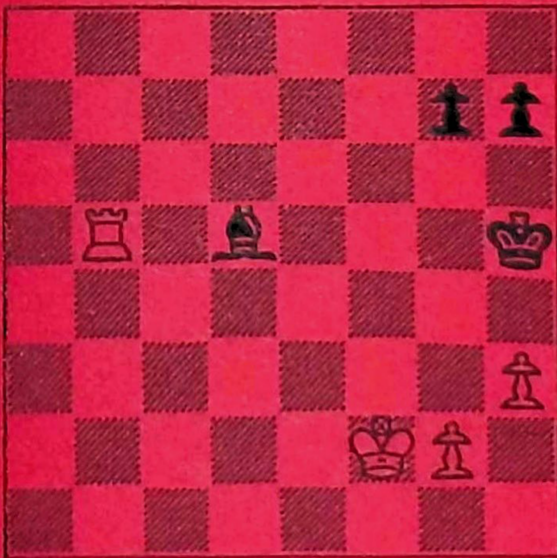
De meesten van jullie oefenen voor het pionnendiploma. Wat er voor het behalen van dat diploma vereist is is: kennis van alle spelregels, ook de rochade, en passant slaan en promoveren. Ook moet je met een koning en een dame mat kunnen geven, zonder andere stukken of pionnen op het bord. Tenslotte moet je ook mat kunnen geven met een koning en een toren. En, bedenk ik mij, je moet ook weten hoe de velden heten en zetten kunnen opschrijven. Dat heet noteren. Wat er voor de andere diploma's nodig is vertel ik op de club.

Opgaven

Iedereen had de schaakpuzzel met de acht dames goed. Alleen Dominie en Olav hadden het schaakprobleem goed. Bovendien hadden zij ontdekt dat het probleem niet klopte! De pionnen hadden een rij naar rechts gemoeten. De prijs ging, na loting, naar Olav. (Mijn excuses voor die fout. Het blijkt weer eens hoe belangrijk tellen is in een pionnen-eindspel - maar daar zijn we nog niet aan toe).

De twee nieuwe opgaven hebben te maken met "penning". Penning is heel belangrijk in schaken. In bijna elke partij komen wel penningen voor. We zullen het er nog wel vaker over hebben.

In het eerste diagram is de zwarte loper gepend. Hij staat aangevallen en hij kan niet weg want dan kan wits toren zwarts koning slaan - en dat mag niet (behalve bij snelschaken, voor de wijsneuzen). Als zwart nu de loper weg zou spelen, geeft niet waarheen, dan zou hij een onreglementaire zet doen, dat wil zeggen een zet die tegen de regels van het schaakspel is. Zwart is ook echt aan zet. Kan hij zijn gepende loper nog redden? (Antwoord: ja of neen). In het tweede diagram is zwarts toren gepend door wits loper. Dit is een veel moeilijker probleem, waarschuw ik alvast. Wit is aan zet. Wat is in deze stelling de beste zet voor wit?

Stank voor dank.

Vraagt Henk Davids meelevend aan Michiel Zeevaarder, die toen 34-ste stond in de interne competitie: "Hoe komt het toch dat jij zo laag staat?"

Antwoordt deze, nadenkend: "Tsja, dat weet ik niet - veel verloren, in elk geval. Ik heb alleen nog maar gewonnen van nieuwelingen en jeugdleden ... en Davids!"

Marsopgaven. Welke is de grootste blunder?

Echte blunders tijdens een match om het wereldkampioenschap spreken tot de verbeelding. En het zijn niet zozeer de clubschakers, die zich verbazen als wel de huis- tuin- en keukenschakers. Zelden worden die blunders begaan bij klaarlichte dag; tijdnoed is vrijwel altijd de oorzaak. Toen Kortsnoy in de match te Manilla in 1978 in zijn 5e partij tegen Karpov een geweldige blunder maakte was dat op de 55-ste zet. Hij moest voor de tijdcontrole op de 56-ste zet nog 8 zetten in 2 minuten uitvoeren.

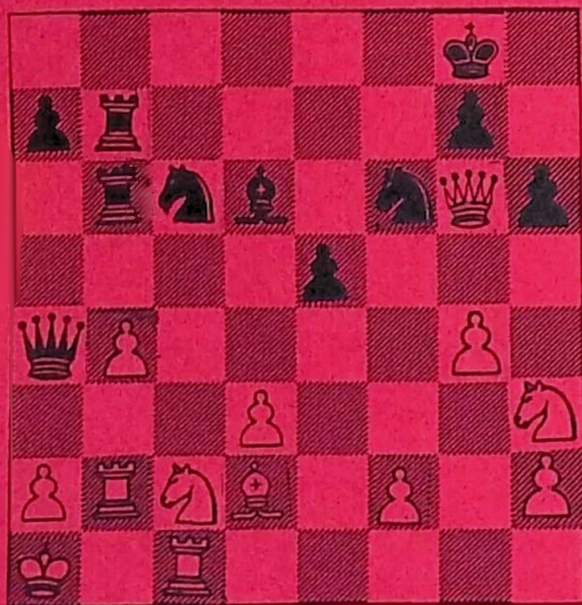
De Oostenrijkse grootmeester Robatsch merkte n.a.v. die blunder op dat deze de grootste was sinds de blunder van Steinitz in zijn 10e partij van de match tegen Tschigorin in 1892.

Nu is dat natuurlijk ook een kwestie van smaak. Ook daar betrof het een heel ingewikkelde partij, zoals ook wel uit de stelling kan worden afgeleid. Ook hier zal de vlag wel op vallen hebben gestaan.

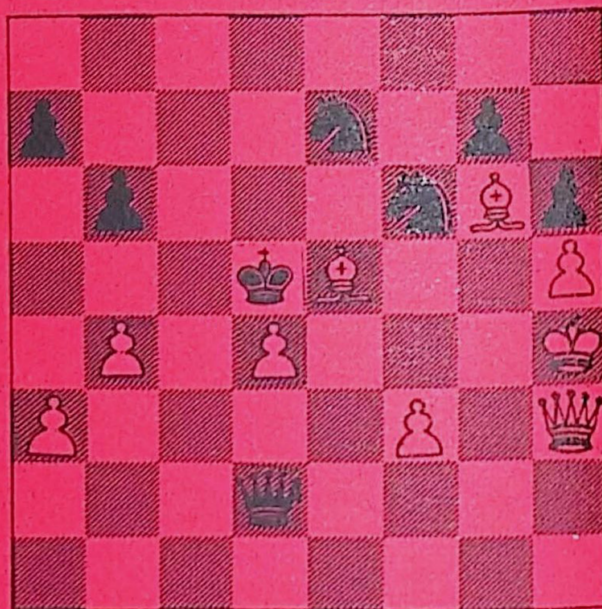
In diagram 1 speelde Steinitz 30. g4-g5?? (misschien wel de laatste zet voor de tijdcontrole). Wat was het antwoord van zwart.

In diagram 2 speelde Kortsnoy 55. Lg6-e4?? en de partij werd na 124 zetten remise, (pat) waarmee een record werd gebroken. Hoe had hij eenvoudig kunnen winnen.

Steinitz - Tschigorin

Kortsnoy - Karpov

Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.

- 1) 1. ...Dg7xd4; 2. Td1xd4. (Na 2.Dd8+, Dxd8; 3.Txd8, Ke7; 4.Txh8, komt hetzelfde vervolg) 2. Lh6xe3+; 3. Kh1, Pg4-f2+; 3.Kg1, Ph3+; 4. Kh1, Pe4-f2++
- 2) 1. Tc1xc4, d5xc4; 2. Lf5-e6, Tb8-f8; 3. De7-f6, Kg8-h7. (of 3...fxe6; 4.Dxg6+, Kh8; 5.Dxh6+, Kg8; 6.Pe6 met winst) 4. Pd4-f5, Tf8-g8; 5. Df6xf7+ en mat.

Attentie! In de eerste opgave ontbrak een witte loper op f1. Henk Davids, die uit het feit dat hij de opgave niet kon oplossen terecht de conclusie trok dat er iets fout zat, heeft hiermee uiteraard een Mars verdiend.